

Prva globalna analiza je pokazala da je brojnost populacija slatkovodnih migratornih ribljih vrsta u značajnom opadanju širom svijeta. U Evropi, populacije slatkovodnih migratornih ribljih vrsta nestaju zabrinjavajućom brzinom, a brane, hidroelektrane, prekomjeren izlov, klimatske promjene i zagađenje rijeka glavni su uzroci nestanka slatkovodnih riba, saopštili su iz WWF Adria.

Širom Crne Gore planira se izgraditi više desetina malih hidroelektrana, iako već sada svjedočimo užasnim posljedicama koje ta postrojenja imaju po prirodu, ali i lokalne zajednice kojima rijeke život znače, istakao je Milija Čabarkapa nacionalni koordinator WWF Adria za Crnu Goru.

“Na globalnom nivou, od 1970. godine broj populacija ovih ribljih vrsta smanjio se za 76 odsto, dok je u Evropi ta brojka znatno veća i iznosi 93 odsto. Time je Evropa postala neslavna predvodnica u gubitku populacija slatkovodnih riba, što je direktno uzrokovano devastacijom evropskih rijeka zbog izgradnje brana i druge riječne infrastrukture. Širom Evrope, preko 60 odsto slatkovodnih staništa (rijeka, potoka, jezera i močvara) u lošem su stanju. Jedan od glavnih uzroka je i preko milion različitih barijera koje pregrađuju evropske rijeke i onemogućavaju prirodne dinamične procese zbog kojih su rijeke slobodnog toka oaze biološke raznovrsnosti i izvor blagostanja za prirodu i ljude. Osim toga, i nedavna studija o stanju ribljih vrsta u mediteranskim zemljama pokazala je kako su brane i hidroelektrane glavni razlog smanjivanja njihovog broja”, piše u saopštenju.

“Slike suvih korita, uništenih obala, posječenih šuma uz rijeke, kao i nestanak živog svijeta, a posebno riba koje od rijeka zavise, postale su naša svakodnevnica. Ovi izvještaji dodatno poentiraju šta je već izgubljeno, ali nam i svjedoče o važnosti i vrijednosti onoga što u Crnoj Gori još nismo izgubili, čistih planinskih rijeka slobodnog toka”, kazao je Čabarkapa. WWF Adria u saopštenju ističe da, nažalost, te brojke nisu dovoljno upozorenje kako bi se zaustavili štetni projekti širom kontinenta:

“Samo u zemljama jugoistočne Evrope planira se preko 2.700 malih hidroelektrana. Njihovom izgradnjom uništavaju se posljednje rijeke slobodnog toka u Evropi, što će za posljedicu imati značajan gubitak biološke raznovrsnosti i izrazito negativan uticaj na živote lokalnih zajednica širom regiona koje zavise od tih rijeka. Pritom je njihov doprinos proizvodnji električne energije zanemariv, a sistem podsticaja zbog kojeg je i došlo do njihova ubrzanog razvoja direktno pogoduje privatnim interesima, a državi i građanima uzrokuje direktnu finansijsku štetu. Važno je napomenuti kako rijeke slobodnog toka imaju višestruke koristi za lokalne zajednice – od snabdijevanja pitkom vodom i ublažavanja posljedica klimatskih promjena, do razvoja održivih turističkih potencijala i održivog korišćenja prirodnih resursa”.

Direktorica programa zaštite prirode WWF Adria, Petra Remeta, ocijenila je da, s obzirom na sve dostupne podatke i zabrinjavajuću brzinu kojom nestaju populacije slatkovodnih vrsta i njihova staništa, potrebno je insistirati na participativnom i inkluzivnom donošenju odluka i sprovođenju Strategije EU-a za biološku raznovrsnost:

“Kao i EU i nacionalnih zakonodavstva o zaštiti prirode i voda. Ipak, imajući na umu velik broj postojećih i planiranih hidroelektrana u Evropi, važno je da sprovođenje zakona prate i temeljne promjene u načinu na koji se ovaj izvor energije doživljava, odobrava i finansira od strane Evropske unije, stavljajući naglasak na druge obnovljive izvore energije poput sunca i vjetra“, ističe Remeta.

U saopštenju WWF Adria piše da su pred nama velike odluke.

“S obzirom na sve ekstremnije vremenske uslove, učestale poplave i suše, požare, pojavu novih bolesti i razdoblje recesije koje će uslijediti nakon pandemije koronavirusa, važno je prepoznati prirodu kao saveznika u ublažavanju posljedica kriza. Stoga moramo staviti naglasak na zaštitu i obnovu prirode, zaustavljanje loših projekata, uklanjanje zastarjelih riječnih barijera, rješenja utemeljena na prirodi, održiva energetska rješenja, kao i podizanje svijesti, aktivno građanstvo i cirkularnu ekonomiju”.

Remeta ističe da je važno imati na umu kako još možemo uticati i zaustaviti negativne trendove.

“Svjedočimo buđenju građanske svijesti širom svijeta, pa tako i našeg regiona. Ljudi se bore za prirodu koja ih okružuje i postaju svjesni da bez zdrave i očuvane prirode ne možemo graditi prosperitetno društvo. Očekujmo mnogo od izabраниh predstavnika vlasti, proizvođača i privrednika te insistirajmo na promjenama. Izgubili smo previše vremena, potrebno je djelovati odmah i osigurati budućnost u kojoj ljudi i priroda žive u ravnoteži“, zaključuje Remeta.

Izvor: vijesti.me